

УДК 1+37

Л. В. Діденко
кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри філософії гуманітарних наук
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

В. І. Кондрашова-Діденко
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

СМАРТ-КРАЇНА: ОСВІТА

На сучасному етапі розвитку більша частина людства здійснює активізований із початку ХХІ сторіччя перехід від індустріального до постіндустріального та ноосферного типу виробництва. В означений період індустріально та інтелектуально розвинуті країни світу створюють передумови формування нового типу виробництва, який неможливо без попередньо здійснюваних внутрішніх перетворень, необхідних для подальшого коректного функціонування всіх (або більшості головних) сфер життєдіяльності. Для постіндустріального, інтелектуально-ноосферного типу країни й виробництва необхідні інноваційні механізми уможливлення: ідеться наразі про створення спільнопростору (єдиної країни планетарного масштабу), у становленні якого мають брати участь усі країни світу. Новоутворення (нова країна й виробництво) матиме інакшу архітектуру, за якою самоуправління та саморегулювання всіх процесів, що в ньому відбуватимуться, здійснюватимуться автоматично, тобто за потреби й/або ситуативно. Реалізування такого проекту вже сьогодні потребує формових і змістових перетворень у кожній окремій країні та/або кожному об'єднанні/групі країн, результатом яких у перехідному періоді має постати СМАРТ-людина і СМАРТ-Актор, СМАРТ-країна і СМАРТ-виробництво матеріальних і нематеріальних продуктів. Субстанцією СМАРТ-країни є СМАРТ-людина, а СМАРТ-виробництва – СМАРТ-Актор. Сьогодні практично жодна країна світу не може самодефініціювати себе у формі СМАРТ із головними елементами – СМАРТ-людьми та учасниками країнового виробництва – СМАРТ-Акторами. Нині передові країни світу в процесі формування і становлення нового за змістом і формою утворення – СМАРТ-країни: уже на сьогодні в них є СМАРТ-люди і СМАРТ-Актори, проте їхня частка незначна. Тому наразі в індустріально та інтелектуально розвинутих країнах (Великобританії, Німеччині, Новій Зеландії, Норвегії, Південній Кореї, США, Швеції, Франції, Японії та інших) активно працюють над збільшенням частки СМАРТ-людей і СМАРТ-Акторів (ситуативно переналаштованих і сформованих наново). За досвідом цих країн розв'язання цієї проблеми залежить від сім'ї-родини й системи освіти як неформального та формального соціальних інститутів, що на прикладах деяких країн (особливо скандинавських) зазвичай є розмежованими в діях і невторгальними в царину іншого. Важливо зауважити, що у вихованні та навчанні найголовнішим має постати взаємозв'язок і взаємодія сім'ї й дошкільних і загальношкільних закладів.

Освіта – це одна з найважливіших (після охорони здоров'я) сфер життєдіяльності сучасної країни. Вона потребує постійних глибинних перетворень. Останні сьогодні не є новими й у теоретичному, і практичному аспектах: проблема не в самих перетвореннях, а у виявленні шляхів, способів, елементів і заходів, необхідних для оптимального функціонування освітньої системи, доступної для кожного представника країни задля його «переформатування» за СМАРТ-параметрами, що уможливлуватиме подальшу життєдіяльність за індивідуальною програмою. У дослідженнях розглядають як шляхи, засоби, заходи трансформування освіти, так й результати/наслідки подібних теперішніх/майбутніх упродовжень. Проте згадані гіпотези постають малорезультативними щодо самого Актора в його наступній СМАРТ-версії. Кожна країна (і насамперед інду-

стріально та інтелектуально розвинута) має свої специфічні особливості, які необхідно враховувати у використанні досвіду закордонних країн щодо здійснення перетворень. Ця проблема власне й зумовила вибір саме цієї теми, вона сама й актуалізує останню. Презентована стаття є продовженням циклу наших наукових праць, у яких пропонуємо головні шляхи-механізми розв'язання проблем формування і становлення СМАРТ-країни і сфер її життєдіяльності [1–3].

Дослідження СМАРТ-освіти сьогодні проводять у різних країнах світу, які згрупуємо регіонально: північноамериканські (США, Канада), європейські (Англія, Данія, Німеччина, Норвегія, Польща, Фінляндія, Франція, Швейцарія, Швеція, Чехія), азійсько-тихоокеанські (Австралія, Китай, Нова Зеландія, Південна Корея, Сінгапур, Японія). Деякі з названих країн уже нині мають багатий досвід щодо теоретичних і практико-реалізувальних аспектів перетворень у системі освіти – вихованні, навчанні й самому житті. Учені цих країн постійно оприлюднюють результати своїх досліджень у формі монографій, наукових статей, доповідей на науково-практичних конференціях, симпозиумах і/або конгресах, підручників і посібників, професійних соціально-мережових матеріалів тематично-форумних обговорень тощо. Деякі із цих учених за потреби ще й консультують теоретиків і/або практиків інших країн. Ідеться насамперед про таких учених, як Д. Гідасі (J. Hidas), Т. Мелон (T. Malon), Р. Морел (R. Morel), Д. Хван (J. Hwang), Д. Чіфальді (G. Cifaldi), А. Сюч (A. Sz cs) та інші (закордонні); А. Анісімов, А. Василенко, С. Волосович, Л. Діденко, І. Довженко, В. Кондрашова-Діденко, І. Косенко, С. Якубов й інші (українські). У їхніх дослідженнях є спільне, схоже, але є й багато розбіжностей у поглядах щодо сутності одного й того самого поняття, процесу, технології, методу чи методики в новій системі освіти. Дотепер залишаються нерозв'язаними головні проблеми трансформування системи освіти: перша – цілепокладання освітньої системи; друга – уточнення дефініції нових понять («СМАРТ», «електронна освіта», «СМАРТ-освіта», «інтелектуальна освіта», «інтелектуальне навчання», «електронний інтелект», «електронне навчання», «СМАРТ-навчання», «Інтернет-навчання», «неперервна освіта» тощо); третя – перспективи університетської освіти й методики навчального процесу; четверта – доцільність і значущість навчання в мережових спільнотах за принципом «сам навчаюсь та інших навчаю» без викладача й учня/студента в класичному розумінні; п'ята – розроблення-оновлення навчальних матеріалів, що розміщені в соціальних мережах; шоста – законодавчі основи Інтернет-навчання й інші проблеми. Звідси висновування: перехід до нової системи освіти потребує розв'язання низки локально-країнових проблем, без урахування яких подальше формування СМАРТ-людини та/або СМАРТ-Актора буде неможливим. Тому освіта для СМАРТ-країни має досліджуватися локально й цілісно через ситуативне моделювання і сценарні практики.

Метою дослідження є розкриття змісту СМАРТ-освіти. Реалізування цієї мети потребує розв'язання таких завдань, як окреслення різних підходів до розуміння феноменів «освіта» і «СМАРТ»; пропонування авторської візії освіти через її зміст; визначення специфіки СМАРТ-освіти через три формули та орієнтири задля «витворювання/спільнотворення» СМАРТ-Актора.

В інтелектуально розвинутих країнах світу вже не один десяток років відбувається формування і становлення SMART-освіти й за формою, і за змістом. Задля цього в освітній системі здійснюють одночасно поверхове/периферійне та сутнісне/глибинне перетворення, яке не тільки внесло зміни, а й замінило субстанцію діючої її системи. Деякі країни (насамперед Великобританія, Люксембург, Німеччина, Норвегія, Південна Корея, США, Фінляндія, Швеція, Японія) не тільки розробили концепцію покрокового переходу до SMART-освіти, реалізували переважну її частину (деякі з них наприкінці 2015 р. реалізували повною мірою), а й досягли високих параметрів-показників у цьому процесі. Наразі йдеться про Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІРІКТ), Індекс рівня освіти (ІРО), рейтинг процвітання країни, рейтинг найкращих університетів світу тощо. У рейтингу 2015 р. за ІРІКТ перші п'ять місць, відповідно, посіли Південна Корея (8,93), Данія (8,88), Ісландія (8,86), Великобританія (8,75), Швеція (8,67), а Україна (5,23) – тільки 79 місце (із 167 країн-учасниць) [4]. Найвищий ІРО (на 2013 р.) у групі цих країн має Данія (0,873) і Південна Корея (0,865), ІРО України порівняно з якими значно менший (хоча й непоганий) – 0,796 [5]. Рейтингування університетів здійснюють різні організації та/або компанії (як дослідницько-освітнього спрямування, так і дотичного до освітнього-виховного процесу) через пропонування власної формули розрахунку показника: ARWU by Shanghai Jiao Tong University (Академічний рейтинг університетів світу Шанхайського університету Цзяо Тун) [6], QS World University Rankings (Рейтинг університетів світу від Британської компанії Quacquarelli Symonds) [7], THE World University Rankings (Рейтинг університетів світу від Британського журналу Times Higher Education) [8]. Три згадані рейтинги є знаковими через критеріальність. За показниками 2015 р., перші позиції «закріплені» за американськими (Массачусетський інститут технологій/MIT: ARWU – 3, QS – 1, THE – 5; Гарвардський університет: ARWU – 1, QS – 2, THE – 6; Стенфордський університет: ARWU – 2, QS – 4, THE – 3; Каліфорнійський інститут технологій/Калітех: ARWU – 7, QS – 5, THE – 1) та британськими вишами (Університет Кембриджу: ARWU – 5, QS – 3, THE – 4; Університет Оксфорду: ARWU – 10, QS – 6, THE – 2). Жодного університету України немає ані в першій десятці, ані в першій сотні найкращих університетів світу за кожним із рейтингів.

За економічними показниками Україна так само відстає від названих країн: у 2014 р. обсяг валового внутрішнього продукту (у млн дол. США) Великобританії становив 2 988 893, Південної Кореї – 1 410 383, Швеції – 571 090, тоді як України – 131 805 [9].

Наразі може виникнути справедливе запитання: а до чого тут параметри-показники розвитку економік країн, до яких ми апелюємо в аналізованні змісту й форми їхніх освітніх систем? Дійсно на перший погляд видається, що рівень розвитку країнової економіки не є значущим для освітньої системи загалом і здійснюваних у ній перетворень. Проте в реальному житті всі сфери-системи кожної країни є взаємозалежними, а результати їх розвитку – взаємовпливальними. Адже економіка створює насамперед внутрішні джерела розвитку інших сфер життєдіяльності країни, а система освіти забезпечує їх Акторами. Власне параметри-показники розвитку економіки означених країн, по-перше, ілюструють співвідношення результатів економіки та інших (-ої) систем (-и) країни; по-друге, указують на (не) уможливлення фінансування державою та приватними Акторами (особами, фондами, підприємствами, установами тощо) якісного навчання й виховання дітей у країні. Якщо Великобританія, Данія, Південна Корея, США, Швеція та інші передові країни світу завдяки індустріальному й інтелектуальному розвитку економіки створили реальні передумови, необхідні для формування і становлення країни та всіх її складових у формі SMART, то низький рівень розвитку економіки України цьому перешкоджає: недостатні внутрішні джерела державного і приватного фінансуван-

ням інноваційних процесів, яких потребують усі сфери її життєдіяльності. Наразі доцільно зробити ще один важливий акцент: передові закордонні країни так само створили умови і для одночасного здійснення перетворень обох рівнів (периферійного та глибинного) в освітній системі, очікуваний результат яких – SMART-освіта і SMART-навчання, а Україна на тепер не має і їх.

Розв'язати проблеми, що виникають і виникатимуть надалі не тільки в Україні, а й інших країнах світу, – означає відповісти на головні запитання: що таке освіта у формі SMART? Що є основною метою SMART-освіти? Які механізми потрібні для її формування? Що (не) сприяє створенню освіти у формі SMART? тощо. Кожне запитання уможливає попереднє розуміння сутності основних понять – «освіта», «SMART» і «SMART-освіта».

Освіта не є новим поняттям: його вже давно використовують у різних країнових просторах. Хоча на тепер серед представників наукової спільноти немає єдиного підходу щодо тлумачення самого терміна/слова «освіта». Одні дослідники (базуючись на тлумаченні В. Даля через російське слово «образование») стверджують, що освіта походить від слова «образ», і тому її визначають як процес творення-виховання людини й/або процес творення-виховання самої себе за певним зразком. Проте видається, що в цьому процесі має місце примусовість – нав'язування певного стандарту/шаблону, якому людина має слідувати. За іншим підходом, термін «освіта» укорінений у слові «світло» (тому її пов'язують із термінами «прояснення», «просвітлення») і визначають як процес прояснення-з'ясування смислів. Український філософ Анатолій Єрмоленко на прикладі німецької та російської мов демаркує терміни «виховання» («Erziehung»), «освіта» («Bildung»), «прояснення» («Aufklärung») і пов'язує їх із Божим образом [10].

Освіта – це не тільки передавання вмінь, навичок, знань попереднього покоління наступному, а й формування прагнень до самовдосконалення молодших представників людства. Освіта постає культуровкоріненою, оскільки її завдання пов'язані з плеканням інтросвіту суб'єкта й підготовленням його до подальшої життєдіяльності в спільно-просторі. Наставник/учитель/вихователь є для учня медіатором: між світом (простором існування), наставниковими знаннями про нього та ще недосвідченим учнем. Термін «досвідчений» має розумітися як «той, хто набув досвіду» (як свого власного, так само й ретрансльованого від/через інших/іншого), але і як «додатково освічений» (іншодосвідчений суб'єкт «відкриває» нові смисли вже відомих феноменів). Наставник постає «світлопроливальником» для учня. Але він одночасно буде й образом, на який орієнтуватиметься учень (допоки не втрачатиме зв'язку з ним): учитель є взірцем, адже для учня він єдиний, хто може відповісти на різноманітні запитання щодо його самого, світу і їх взаємозв'язку. Російське «образование» має значення не тільки «освіта», а й «утворення»: останнім постає учень як нова одиниця спільноти, що її готують для подальшого оптимального функціонування в ній. Тому освіта – це єдність навчання, виховання та прояснення смислів.

Освіта має діяльнісні витоки, адже через практикування і здійснюється досвідопередавання та вмінне-навичкоформування, а її результати потрібні в кожній сфері життєдіяльності країни. Проте на тепер не склалися одного єдиного розуміння сутності освіти, тому що теоретики і практики по-різному витлумачують означене поняття: у вузькому смислі, на нашу думку, це 1) процес виховання, навчання та підготовки Актора як учасника певного типу/виду діяльності; 2) діяльність щодо вироблення методології й методики виховання та навчання в різних формальних інститутах – дошкільних і загальношкільних установах, університетах тощо; 3) сукупність формальних інститутів, що уможливають підготовку працівника для різних секторів країнового виробництва тощо; а у широкому – це 1) єдиний цілісний процес навчання, виховання й розвитку, спрямований на освоєння і трансформацію наукового та соціально-культурного досвіду попередніх поколінь в особистий індивідуаль-

ний досвід, оволодіння новими способами діяльності на основі вже відомих, а також досвід творчої діяльності й досвід емоційно-ціннісних відносин, що збагачує людину певним методологічним підходом до її життєдіяльності [11]; 2) процес формування розуму, характеру та фізичних здібностей особистості. У технічному сенсі освіта – процес, за допомогою якого суспільство країни через школи, коледжі, університети й інші інститути цілеспрямовано передає свою культуру спадщину – накопичені знання, цінності й навички – від одного покоління іншому (між поколіннями) [12].

Сьогодні освіта як діяльнісний процес має бути гнучкою, тобто такою, у якій постійно відбуваються перетворення через упродовження нових її складових і/або нових методик, технологій навчання й комунікування (можливо навіть через запрошення нових вчителів/викладачів/тьюторів), оскільки вони з часом стають непродуктивними та неефективними й не мотивують учнів/студентів до навчально-пізнавального процесу. Тому в сучасній освітній системі більшості країн світу мають відбутися докорінні змістові зміни, що зробить її інакшою – SMART-освітою. Такою вона має постати насамперед за змістом, а не тільки й не стільки за формою та назвою. У цьому словосполученні визначальним є термін SMART, тому з'ясуємо його зміст.

Слово/термін «SMART» (англ. smart) українською перекладають як «умний», «розумний» і/або «інтелектуальний». Ці терміни не є тотожними: вони взаємопов'язані (навіть взаємозумовлені) і певним чином співвідносяться між собою. Інтелектуальний – це умний плюс розумний плюс моральнісний. В означеному розумінні термін «SMART» застосовний і до людини-Актора, і до техніки-технології, проте в кожній ситуації необхідно враховувати конотативи. Стосовно людини SMART матиме процесуально-результувальні значення «умність», «розумність», «інтелектуальність», «інтелектуальність», «майстерність розуму», «хитрість розуму», «розсудливість», «метикувальність», «практична мудрість», «адаптивність», «моральнісність» тощо [1]. Кожна людина, котра діє на засадах SMART, є моральнісною й чесотною. Проте її дії мають базуватися на таких принципах, як логічність, розумність, мудрість, практична мудрість тощо. Ці конотативи є не статичними, а динамічними: вони мають постійно оновлюватися, причому автоматично. SMART стосовно техніки й технології, процесу може включати або цей самий перелік конотативів з іншим (-и) обґрунтуванням (-и) або інші переліки з урахуванням можливого результатування [1]. Отже, за цим підходом до розуміння самого терміна «SMART», SMART-освіта – це інтелектуальна освіта, тобто освіта, що ґрунтована на таких принципах-засадах, як розумно-моральнісність і практично-мудрість і діє в розумних межах.

Щоправда, нині існують й інші розуміння самого терміна «SMART», а, значить, й інші витлумачення SMART-освіти. Дуже часто термін «SMART» ототожнюють із термінами «цифровий», «електронний» і/або «електронно-цифровий». Тому ще на тепер багато теоретиків і особливо практиків визначають освіту у SMART-формі як електронну, цифрову, а іноді електронно-цифрову. Цей підхід до розуміння SMART-освіти ми не поділяємо: у такому її витлумаченні відбувається підміна змісту й цілі освіти засобами їх формування та реалізування в дійсному житті. У цьому разі цифровий, електронний, електронно-цифровий указує на тип чи вид технології, що застосовується в навчальному процесі, який відбувається в конкретній системі освіти. Тому зводити SMART-освіту до того чи того типу/виду технології навчання як інструментарію не просто недоцільно, а методологічно й методично неправильно, за визначенням. Адже сучасний інструментарій у системі освіти дуже багатий і включає не тільки електронно-цифрову технологію здійснювання навчального процесу, а й багато інших типів і видів технології.

Третій підхід до розуміння слова «SMART». SMART – це акронім, який об'єднує заголовні букви від англійських термінів-ознак, що вказують, якими мають/можуть бути цілі: Specific (конкретна), Measurable (вимірювана),

Assignable (досяжна), Realistic (реалістична), Time-related (часозалежна) [13]. Цю аббревіатуру раніше використовували в менеджменті для означення розумної-умної цілі. Тому терміном «SMART» іноді позначають ефективну технологію цілепокладання – цілеформування, цілереалізування та цілерезультовування.

Через розуміння понять «освіта» і «SMART» висловимо: SMART-освіта – процес формування вмінь/навичок у представників молодших поколінь людства через ретрансляцію досвіду попередніх поколінь і самовдосконалювання. Актора не витворюють за певним образом/узірцем, оскільки він розпорозуватиме свою унікальність через усталені стратегії виховання-та-навчання. Поширеними підходами в освіті останніх п'яти років є три формули: *перша* – «будь-як-усі»; *друга* – «ти – особистість»; *третья* – «плекання індивідуальності». Кожна формула є результативною, проте має й недоліки: *першою* наголошують на рівності вихідних можливостей, але задають орієнтир на формування послідовного – сліпого – виконувальника приписів/запитів; *другою* пропонують нечітку перспективу втілення невідомого феномена як для вихованця/учня, так і для вихователя/учителя із подальшим отриманням «налаштованої» за запитом минулого одиниці (вихователь/учитель формований стандартом попередньої освітньої системи й узвичаєно поставатиме медіатором витлумачення нових запитів спільнопростору, що не завжди буде зрозумілим йому самому); *третьою* акцентують увагу на подвійному самовдосконалюванні: вихователь/учитель має перебудовуватися відповідно до змінюваного спільнопростору для уможливлення постійного виявлення найперспективніших із-поміж вихованців/учнів, а для останніх найважливішим є самовіднайдення через розчарування Наставника, котрий покладав на них надії, і його здивування їхнім новим умінням/навичкам, що доведені до рівня майстерності. Перші дві формули спрямовані на «злам» вихованця/учня Тьютором, а третя спричинюватиме «самозлам» вихованця/учня як розривання між очікуваннями Майстра та власними взаємозв'язальними прагненнями.

Термін «SMART» своєю полізначенністю задає нові параметри освіти: через характеристики терміна «SMART» маємо інакше витлумачувати освіту та її головні елементи (вихованець/учень/студент, необхідний навчальний матеріал, навчально-методичне забезпечення, засоби унаочнення, електронно-цифрові технології, способи й форми викладання, способи й форми контролю набутих/отриманих знань/умінь/навичок, перевіряння набутих компетенцій, вихователь/викладач). Через розуміння терміна «SMART» згрупуємо характеристики SMART-освіти за параметром «від загального/складнішого до одиничного/простішого»: 1) інтелектуальність (умність, розумність, інтелектуальність); 2) чеснотність (моральнісність, моральнісність, справедливість, чесність, об'єктивність тощо); 3) мудрість (розсудливість, схоплення сутності, влучностозастосовність знань/умінь/навичок); 4) фронесис (розумомайстерність, розумохитроші, метикувальність).

Висновки: 1) SMART-країна – секторно сформований феномен, що базований на моральнісно-інтелектуальних засадах; 2) SMART-країна неможлива без головних елементів – Акторів; 3) Акторів формують у освітньому секторі через виховання та навчання; 4) SMART-освіта є сутнісно новим утворенням, що поєднує характеристики термінів «SMART» і «освіта»; 5) характеристиками SMART-освіти є інтелектуальність, чеснотність, мудрість, фронесис.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з уточненням самого феномена SMART-освіта, визначенням її головних стратегій, а також шляхів формування Актора.

Література

1. Діденко Л.В. Засновки: SMART-країна / Л.В. Діденко, В.І. Кондрашова-Діденко // Гілея: науковий вісник : збірник наукових праць / гол. ред. В.М. Вашкевич. – К. : «Гілея», 2016. – Вип. 107 (4). – 484 с. – С. 306–310.

2. Діденко Л.В. Культурооснови SMART-економіки / Л.В. Діденко, В.І. Кондрашова-Діденко // Культурологічний альманах. – Вінниця : ТОВ Нілан-ЛТД, 2016. – Вип. 2 : Інноваційні технології в культурній галузі. – 234 с. – С. 10–13.

3. Кондрашова-Діденко В.І. Соціо-економічний розвиток країни: смарт-перехід / В.І. Кондрашова-Діденко, Л.В. Діденко // Конкурентоспроможність національної економіки : матеріали XVI Міжнародної наук.-практ. конференції, 7–8 квітня 2016. – К., 2016. – 381 с. – С. 129–132.

4. ITU: ICT Development Index 2015 // Taken from [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.itu.int/net4/ITU-D/idi/2015/.

5. United Nations Development Programme. Human Development Reports: Education Index // Taken from [Електронний ресурс]. – Режим доступу : hdr.undp.org/en/content/education-index.

6. Academic Ranking of World Universities // Taken from [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.shanghairanking.com.

7. QS World University Rankings // Taken from [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2015.

8. Times Higher Education World University Rankings 2015–2016 // Taken from [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2016/world-ranking>.

9. The World Bank. World Development Indicators: Gross Domestic Product Ranking // Taken from [Електронний ресурс]. – Режим доступу : data.worldbank.org/data-catalog/GDP-ranking-table.

10. Єрмоленко А. Освіта як формування практичного розуму. Відповіді на запитання Ганни Крицької / А. Єрмоленко // Філософія освіти. – 2009. – № 1–2 (8). – С. 39–58.

11. Концепция казахской системы электронного обучения e-Learning и первые результаты ее внедрения в систему образования [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.fio.kz/files/13pdf.pdf>.

12. Kneller G.K. Introduction to the Philosophy of Education / G.K. Kneller. – New York : John Wiley and Sons, 1971. – 128 p.

13. Doran G.T. There's S.M.A.R.T. way to write management's goals and objectives / G.T. Doran // Management Review. – Vol. 70. Issue 11 (AMA FORUM). – P. 35–36.

Анотація

Діденко Л. В., Кондрашова-Діденко В. І. SMART-країна: освіта. – Стаття.

У статті розглядається поняття «SMART-освіта» як одна з відповідей на глобальні виклики та внутрішньокрайнові потреби. Вона постає новою формою освіти на завершальному етапі розвитку індустріального типу країни й усіх її складових – економіки, політики, охорони здоров'я, юриспруденції тощо. Головною метою означеної освіти є форму-

вання SMART-людини загалом і підготовка SMART-Актора зокрема, які потрібні для становлення й розвитку країни у формі SMART, а також для процвітання народу країни. SMART-країна – секторно сформований феномен, що базований на морально-інтелектуальних засадах. SMART-країна неможлива без головних елементів – Акторів. SMART-освіта постає сутісно новим утворенням, що поєднує характеристики термінів «SMART» і «освіта». Характеристиками SMART-освіти є інтелектуальність, чеснотність, мудрість, фронесис.

Ключові слова: SMART-країна, освіта, SMART, SMART-освіта, SMART-Актор.

Анотация

Диденко Л. В., Кондрашова-Диденко В. И. SMART-страна: образование. – Статья.

В статье рассматривается понятие «SMART-образование» как один из ответов на глобальные вызовы и внутренние потребности страны. Оно является новой формой образования на завершающем этапе развития индустриального типа страны и всех ее составляющих – экономики, политики, здравоохранения, юриспруденции и др. Главной целью такого образования является формирование SMART-человека в целом и SMART-Актора в частности. Такие люди нужны для становления и развития страны в форме SMART, а также для процветания народа страны. SMART-страна – секторно сформированный феномен, который базируется на нравственно-интеллектуальных основаниях. SMART-страна невозможна без главных элементов – Акторов. SMART-образование является сущностно новым образованием, которое объединяет характеристики терминов «SMART» и «образование». Характеристиками SMART-образования являются интеллектуальность, добродетельность, мудрость, фронесис.

Ключевые слова: SMART-страна, образование, SMART, SMART-образование, SMART-Актор.

Summary

Didenko L. V., Kondrashova-Didenko V. I. SMART-country: education. – Article.

The article deals with SMART-education. Country in a SMART form is focused on intellectual factors. The SMART-country will be instrumental in development of the main structure element – SMART-human – through education. The purpose of this inquiry is to define the essence of SMART-education. We follow the procedures of analyzing, synthesizing, hermeneutical, phenomenological, etc. Conclusions: 1) SMART-country is phenomenon based on intellect-and-morality; 2) SMART-country is impossible without Actors; 3) SMART-education can be understood through concepts “SMART” and “education”; 4) main features of SMART-education are intellectuality, virtue, wisdom, phronesis.

Key words: SMART-country, education, SMART, SMART-education, SMART-Actor.